

MITUNA MPE BIYANO (MTCT to mpe KMKM)

M. MTCT ezali nini?

E.MTCT (Mother-to-child transmission of HIV) ezali na kingeleza na lingala elingi koloba bopesi SIDA kowuta epayi ya mama koleka epayi ya mwana (KMKM).Ba mama ya SIDA oyo bazali na zemi bazali na 30% ya libaku ya kobota bana oyo na kibolenge na bango bakokoma na virus.

Virus ekoki kopesama tango ya zemi,tango ya kobota to tango ya komelisa libele.

Tokanisi ete 65% epesamaka na tango ya kobota to yambo ya kobota.

M. Nini esengeli kosala pona kopekisa yango ?

E. Ezali na lolenge minene misato ya kopekisa bopesi VIH kowuta epayi ya mama koleka epayi ya mwana.Liboso esengeli kosala makasi mpo ete bilenge basi mpe ba mama bazwa VIH/SIDA te.

Ya mibale, bozwi zemi na posa ya mama te. Esengeli tobongisa yango mpona mama azwa zemi kaka soki alingi ;yango,kondomi esungaka makasi na mosala ya koboya kozwa zemi na mbalakaka mpe na bozwi SIDA.

Ya misato , basi ya zemi esengeli batalisa makila na bango na machini ya minganga mpona bayeba soki bazali na SIDA to te.

Na bokuse,pona kopekisa kopesa SIDA epayi ya mwana,mwasi ya zemi oyo azali na SIDA esengeli alanda ba nzela oyo minganga balakisa ; ata bongo, kopekisa yango ekoki kozala ya 100% te. Soki bakisi elandami malamumu , motuya ya MTCT (KMKM) ekokita makasi.

M. Bato ya mayele bazali koluka luka likolo ya likambo oyo ?

E. Iyo, Bato ya mayele balukaki mpe bapesaki eyano oyo, soki mwasi ya zemi oyo azali na SIDA alandi kisi na kombo ya AZT yambo ya kobota mpe mwana alandi yango na bomwana na ye,yango emonani ete libaku ya kopesa SIDA na lolenge wana ekiti na 60%.

Na ba bikolo oyo : côte d'ivoire, Ouganda, mpe Burkina faso kolukaluka etalisi ete motuya ya SIDA ekiti na taka ya 37% mpe 47%.

M. Likambo nini ekoya soki nazali zemi mpe bomoni ngai na SIDA ?

E. Ezali na ba kisi oyo ezali kokitisa libaku ya kopesa bokono epayi ya mwana tango ozali na zemi to na tango ya kobota. Minganga bakoyebisa yo ete omelisa bebe na yo mabele kino sanza motoba na sima, bakolakisa yo bileyi nini esengeli opesa mwana ,nyoso wana, mpona kokitisa libaku ya kopesa SIDA na 50%, Kisi oyo ezali elikya monene mpona bato mpe ba mboka ya bozwi moke, mpona yango ezali motuya mingi te soki tokokisi yango na bakisi misusu ya SIDA.

M. MTCT (KMKM) ezali likambo ya motuya mpona bopesi VIH ?

E. Iyo. Na yango, Elikya monene yakopekisa yango ezali, ata na tango mokuse . Na mobu 2005 ONUSIDA amonaki ete bana 700.000 (koto kama sambo) baye bakokisa nayino mibu 15 te bazalaki ete na VIH/SIDA.Ebele kati na bango bazwi VIH na nzela ya MTCT (KMKM). Ebele na bango bazwi yango na bikolo (mboka) ya bozwi moke (pays en voie de développement).

Makomi maye mabalusami epayi ya TSHIAMALA / FOJEDEV mirevcr@yahoo.fr